

Dongó

LCLAP.

43

Megjelenik minden vasárnap.

I. évfolyam 1. szám.

Ára 4 fillér.

1913. október hó 5.

V13

ARCKÉPCSARNOK

M. N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA
Hírlapkönyvtári
Rövidévkönyvtár
1914. 290. SZ.

Úgy illik, hogy vele, az ő portréjával nyissuk meg az arcképcsarnok sorozatát. A vármegye első tisztviselőjével, akit nem dicsérünk meg, mert a vármegye élén eltöltött több évtizedes működése s alkotásai eléggé dicsérik. Ezt a rajzot pedig meg kell bocsátania, mert az követte el, aki — számot tarthat az elnézésre.

1579

Beköszöntő.

Ehun van, itten van,
Megjelent a Dongó,
Nem lesz többé Makón
Senki sem búsongó.
Elízi a gondot búterhelte főkről,
Mesélve élceket kackiás szép nőkről,
Vagy ha arról nem, hát boldogabb időkről.

Csak azért is dongó,
Diri, diri dongó.

Krónikása lesz a makói életnek,
Csipős megrovója balga félszegségnek,
Ki a közéletnek ártója, bohóca,
Dongó csipésétől dagad meg az orra.
Lássuk ezek után mi történik itten,
Szönyegre terítjük írásban és képen,
Ha tetszik, ha nem, nem bánjuk mi kérem.

Csak azért is dongó,
Diri, diri dongó.

Dicsőségben usztunk az elmúlt napokban,
Magasztalva irtak rólunk a lapokban,
Rákosy kapitány, kit eddig csak téptek,
Húsdragitók ellen akcióba lépett.
Mészáros iparban csinált egy kis rendet,
Busultak ezen a marhák és sertések,
Ámde hasznát látták a makói népek.

Csak azért is dongó!
Diri, diri dongó.

Hervay alispán épen másfél éve,
Viselt két hivatalt vármegye üdvére.
Fő- és vicispán volt maga egy személyben,
Miglen új főispánt küldtek ide kérem.
Markovits Manó a király ő követe,
Biharból jön hozzánk, bizalommal telve,
Szeretettel várják őt itt megyeszerte.

Csak azért is dongó,
Diri, diri dongó.

Igy hát installálunk hetedikén, kedden,
Lesz ünnepély, cézó, és bankett is bőven.
Ott lesz a vármegye, apraja és nagyja,
Vendégségben lesz itt Biharország java.
Szomszéd vármegyéknek urai eljönnek,
Tisztességet adni a királyi kegynek,
Pukkanós borral telt poharat ürítnek.

Csak azért is dongó,
Diri, diri dongó.

Ma, vasárnap, október hó 5-én
a Korzó-szálloda éttermében nagy

tombola-estély lesz.

Valódi szikra-gyöngye bor lesz felszolgálva!

Szives pártfogást kér:

LIGETI RÓBERT

Korzó-szállodás.

Hát még hogy beszámol az „igazi“ vezér.
Justh Gyula, — ki lenne — más e dicső legény.
Kedves jó barátim! — szól ő majd hozzátok
S elmondja mit tudtok: — voltam, aki vagyok!
Kontrázni fog hozzá a kalksburgi diák,
Hőrihorgas Albert és Károlyi Mihály.
Ajánlják Andrásst, a fekete Gyulát.

Csak azért is dongó,
Diri, diri dongó.

Kongresszusra gyültek a városi podeszták,
Nagyváradon persze, hol értik a módját.
Nemcsak a közügynek, ami ügynek sivár,
Hanem az életnek, mely Váradon vidám.
Egy ifju polgármester, — házasodott epén,
Odavitte nőjét, nászutja hogy légyen.
A mi Nácink is, mert öreg kakas ő már,
Elvitte magával tanácsjegyzőt: Gorcsát.

Csak azért is dongó,
Diri, diri dongó.

TÁNC TANITÁSI FELHÍVÁS!

Az ÉRDEKY-tánciskolában az
őszi tánc tanfolyam

folyó évi október 20-án kezdődik.

Ezuton értesítettnek az igen tisztelt szülők
és tánc kedvelő ifjuság, hogy ezen tánc-
tanfolyamon az eddigi táncokon kívül a
legujabb táncok is, mint **Boston**,
Two-Steep (tu-step) taníttatni fognak.
A beiratások már megkezdődtek.

Makói Uránia Színház.

Szombaton, október 4-én este fél 9 órakor és
vasárnap, október hó 5-én délután fél 5 órakor
és este fél 9 órakor rendes helyárrakkal műsoron:

DEMONIOS, detektiv-dráma 3 felv.,
Nic Winterrel a főszerepben. **Pathé-
journal**, heti ujdonságok. **Móricz
copfja**, humoros. **Nyomorfi ur
nyaral**, rendkívül kacagtató felvétel.

Tisztelettel: az igazgatóság.

Minden szerdán és csütörtökön fényes előadás!

SKORPIÓ ELMONDJA, HOGY INTÉZI Ő AZ ORSZÁG SORSÁT.

Nevetséges, hát én csak jobban tudom! Hiszen nekem köszönheti az ország, hogy *Harkányi* báró lett a kereskedelmi miniszter. Majd elmondom, hogyan:

Ugy történt, hogy mikor szegény *Rónay* Ernő meghalt, Isten nyugtassa, aki engem nagyon szeretett, amit őszintén szólva meg is érdemeltem, mert nekem köszönhette *politikai sikereit*, átmentem a temetésre Kiszomborba. Ott találkoztam *Rónay* Jenővel, aki direkt rajongóm — még főispán korából s tudhatjátok, hogy hányszor voltam vendége a vadászatokon.

Mikor meglátott, mindjárt hozzám jött s én néma kézszorítással fejeztem ki részvételemet.

— Kedves Skorpió, most már csak benned van minden reményem! Terád még számíthat a haza.

Én, — nem tagadom, jól esett a bizalom e spontán megnyilatkozása, — s barátságosan megveregettem méltóságos barátom vállát s megnyugtattam, hogy semmi baj, csak bizd rám a hazát!

— Óh — tudtam, hogy benned nem fogok csalódni s mindig tudtam, hogy számíthat rád a nagyszentmiklósi kerület. Mindjárt föl is ajánlotta, hogy vállaljam el a mandátumot, de én elhárítottam magamtól és kijelentettem, hogy én csak az *irodalomnak* élek. A sajtóval vagyok összeházasodva, abból és annak élek, akár tetszik ez a makói társadalomnak, akár nem.

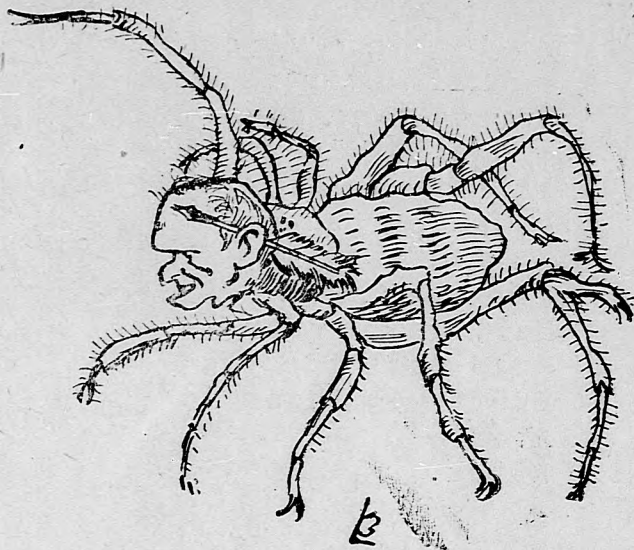
— Ellenben, — mondom, — tudok én egy alkalmas jelöltet.

— Ki legyen az, — kérdi.

— Ki lehetne más? Egy ember van, aki alkalmas a jelöltségre s ez a most kinevezett új kereskedelmi miniszter, *Harkányi* János báró.

— Hogy ez nékem nem jutott eszembe! Ő csakugyan alkalmas ember, de elfogadja-e?

— Ha én beszélek vele, elfogadja, nekem *Harkányi* báró régi jó barátom s tudja, hogyha én ajánlom, akkor kóser.

Nos és beszéltem vele, már mint a miniszterrel s hosszas rábeszéléssel sikerült is rávennem, hogy fogadja el a nagyszentmiklósi mandátumot. Végül is beleegyezett, mondván, hogy: az Ön kedvéért, kedves Skorpió, megteszem, de csakis azzal a feltétellel, hogy ha Ön biztosít a „*Makói Hirlap*” támogatásáról. Ugy tudom, hogy a „*Makói Hirlap*” ellenzéki sajtó-termék és hogy nyiltan már ez okból sem támogathatna.

— Kegyelmes uram, ez csekélység, kicsire nem nézünk, a „*Makói Hirlap*” ellenzéki lap léte is támogatni fogja Önt, sőt ha úgy tetszik, megváltoztatom a lap irányát, az csak nem akadály.

No és mi történt? A miniszter elfogadta a jelöltséget, meg is választották becses lapom ajánlatára. A miniszter kapott egy szüztiszta mandátumot, Nagyszentmiklós kapott egy finom képviselőt, én pedig . . . szintén megkaptam a magamét.

Hogy mit szól *Justh Gyula* a hivatalos lapja pálfordulásához? Mi köze van ahhoz *Justh*nek, mit fizet nekem *Justh*? Köszönje meg, hogy eddig is támogattam. Nekem köszönheti, hogy azzá lett, ami. Különben lehetek én még függetlenségi is, nem olyan nagy dolog az!

Szervusztok

Egy volt városi tanácsos dala.

Keservében eldongja ő maga.

Mint tyukra a vércse,
Mindenki megértse,
Az urak, a rosszak
Ugy csaptak le ránk.
Mert hát nem tetszett,
S rengeteg heccet
Okozott, amit mi
Le-leszavazánk.

Hej, urak, urak
Majd meglátjátok,
Ezért még lecsap az
Átok
Rátok.

Azt mondják: a törvény
És Lukács, az örmény,
Meg Tisza az oka,
Hogy jégen vagyunk.
Nem igaz ez urak!
Nem vagyunk szamarak,
S ezt a hazugságot
Nem hiszi agyunk.

Hej, urak, urak
Majd meglátjátok,
Ezért még lecsap az
Átok
Rátok.

Ezt ti csináltátok,
Verjen érte átok.
Száradjon rajtatok
Rút elcsapásunk.
De olvad majd a jég,
Feltámadunk mi még ...
S valamennyiteknek
Mélységes sirt ásunk.

Hej, urak, urak
Majd meglátjátok,
Ezért még lecsap az
Átok
Rátok.

S hogy bucsut vettetek,
Ki is neveltetek,
Ámde bölcs tanácsunk
Mégis kikérítetek.
Minek akkor tanács,
Ha nincs érte kalács?
S zord arcotoktól
Kiráz a hideg.

Hej, urak, urak
Bucsum fogadjátok,
S emlékül Pálma-gummi-
Sarok
Rátok.

D u d i.

Ahogy ő itt ül a rózsakalap alatt.
A rózsakalap alatt, melynek szintén meg
van a maga történeti jelentősége, bár
korántsem az, hogy világtörténetet csi-
náló főt takar. Világtörténetet nem csi-
nál, de a város és megye történetében
számot tarthat a megemlékezésre, még
akkor is, ha csak az éjszakák történeté-
ből akarjuk megismerni.

Ő az utolsó, vérbeli bohém Makón.
Dzsentribe ojtott bohém, ami nem esik
hátrányára, mert ez a két tulajdonság
harmonikusan egyesül benne. Ezért van,
hogy nincs neki, aminek lennie kéne, s

Női kalapok mindenkor a legújabb divat szerint **párizsi modellek után**

ugyszintén átalakítások a legolcsóbban készülnek:

WEISZMANN MALVIN női kalapdivattermében

MAKÓN, Deák Ferenc-utca.

van, amiben nincs köszönet. Igaz, hogy szeretik, fent is, lent is, és minden gyanus külsősége mellett elhiszik róla, hogy nem zsidó.

Mindenhez ért, ha nem is nagyon, s nemcsak magához való esze, de mindenkihez való szive is van. A szeretet az ő alapvonása, nemcsak félreértett, de krisztusi értelemben is. A putri cigányait épúgy megbecsüli, mint a cigány művészeket, s az állam gyermekeit, a Lonovics-sugáruti Erzsébet-szeretetház züllött, romlott leányait ép úgy keblére öleli, a szónak nemesebb értelmében, mint Thalia papnőit, a festett világ festett és nem festett képü csillagait.

Mindent pártol, ami szép és nemes, és mindenért lelkesedik, ami a haladást, a közjólétet szolgálja. Ha kell szóval, ha kell dallal, s ha kell, ha nem kell: tollal.

Igen tollal, mert most már ujságíró. Neki még ezt is megbocsájtják, jeléül, hogy tényleg szeretik. Nem végezte az inas éveket, nincs nagy multja ezen a téren, de talán lehet jövője. Most még szertelen egy kissé, és tulhajtja a zsurnalisztika pegazusát, s ez bár szilaj állat, őt még sem dobja le. El-el követ egy-egy irodalmi gyorsajtást, de ő még ezzel is országos hirre tesz szert. Beszélnek róla, ha nem jót, hát rosszat. Neki nem árt. Ő halad a maga útján, s ha közben el nem botlik, lehet valami, mert így is valaki.

Ez írásban talán nem sok a humor, de sok az igazság, s meg kellett íródni, nem azért, hogy a tb megyei főjegyzőt reklámozzuk, avagy — Isten ments — mint ujságíró megdicséjünk, hanem, hogy ezt a rajzot, mely őt amolyan nyári pózban ábrázolja, fölhasználjuk. Különben még talán találkozunk vele ezeken a hasábokon.

A héber iskolából.

A tanító kérdi a kis Móricot:

— Miért néma a hal?

Móric: Próbáljon a tanító ur beszélni a víz alatt!

Kiegyenlítődik.

— Nem nehéz a kalapod?

— Kicsit, de annál könnyebb a szoknyám.

Fényképező készülékek

és hozzávaló kellékek
állandó raktára

eredeti gyári áron.

SOMMER JÁNOS

órász és ékszerész, MAKÓ.

Kész bádog- és zománcozott edények

hol szerezhetők be a legolcsóbban?

BIRI IMRE

bádogos-üzletében a püspökkerttel szemben.

Vizvezeték-, villanycsengő- és fürdőszobaberendezéseket a legmodernebbül készít. — Épületek készítésénél minden bádogos munkát elvállal jutányos áron.

A jó embör gondolatai.

Jó kis embör a pó-gármestör. — Elmönt Nagyváradra, oszt elvitte magával a tapasztalatlan jó kis jegyzöt. Engöm nem vitt el, pedig nem lött vóna rossz Nagyváradra utazni.

*

A Rákosy kapitányt is elvihette vóna, mert az is szeret kongresszusra menni. No de igaz, hogy küdhetett vóna oda is sürgönyt, oszt kérhette vóna, hogy jó kis polgármesterek, imádkoztatok a rendőség államosításáért, mert tarthatatlan a helyzetünk, mert még egy kis pörkölt miatt is fegyelmet csinálnak, pedig mi nem is öttük mög a köztársaság pörköltjét.

*

Aszongyák, hogy a jó kis főkapitány leköszön — az ablakból, ha nem állomositik ütet, oszt fölcsap mészárosnak vagy hentesnek, mert ugyis nagyon beletanult az üzletbe. Jó embör!

*

Csak azt nem tudom, hogy akkó hány percentre kalkulálná a hasznót, mert most nagyon szigoruan oszt mög szoroz. Akkó nem lenne olyan jó kis embör, oszt nem osztana, mög szorozna, inkább összeadna, mög kivonna.

*

A jó kis Justhnak összeirtak egy albumot, amibe mindönki beleirta a nevét. Némelyik tán a másét is, mert hogy nem keresik nagy sorát. Én is aláirtam, mert a jó kis Dózsa Imre nagyon kérte. Aszonta:

— Te, Tutyi te, csak aláirod, te nem vagy mungó!

Hát aláirtam, hogy többen lögyünk — jó embörök.

*

Aszongyák, hogy a jó kis Justh beszámol vasárnap, oszt nagyon sokan lösznek a számoláson. Itt lösz a nagyszakállú, leghosszabb geróf, mög a vékonypéznü Károlyi Mihály a nagy buxával, mög Duci geróf, aki uj 67-es pártot csinált, mög én is ott löszök, mög még sok 1/2kegyelmes.

*

Aszongyák, hogy nem arúl lösz a beszámolás, amit ük csináltak, mert ük csak torombitáltak, az pedig mán elhangzott. Arúl számolnak, amit a Tisza Pista csinált, hogy ki dobta üket a komédiából.

Móric megfelelt.

Tanító (az iskolában): Izidor mondj egy számot.

Izidor: 76.

Tanító: (fordítva írja föl a számot 67.) Jól van így?

Izidor: (Hallgat.)

Tanító: Ül le. Sohse tudsz semmit. Dolfi! Mondj egy számot.

Dolfi: 42.

Tanító: A számot mint előbb fordítva írja föl (24.) Jól van így?

Dolfi: Azt hiszem.

Tanító: Ül le, számár vagy! Móric mondj egy számot.

Móric: 77. Engemet nem hoz maga zavarba.

Első makói

kenyérgyár és fehérsütöde

ajánlja orvosi tekintélyek által elősmert,
nagy táperővel bíró

gyógykétszersültjét

mely csecsemőgyermek póttáplálkozása
sára különösen beválló.

**Naponta friss rozskenyér és
házikenyér kapható!**

IFJ. ANTAL JÓZSEF angol uri szabó

Breuer-ház, a Makói Takarékpénztár Rész-társ. épülete mellett

**Ajánlja mostan megérkezett legujabb őszi és téli angol szöveteit.
Megrendelések elsőrangú kivitelben és a legjutányosabb árak mellett teljesítettnek!**

Mai gyermek.

Egy beteg gyermeket bevisznek az orvoshoz. Az orvos odamegy e beteg gyermekhez és mosolygós arcot vágva, édesen szól hozzá:

— *Mutasd csak a nyelvedet fiacskám!*

A gyermek elvigyorodik és szól:

— *Ezt a viccet ismerem az iskolából, régi vicc! — Ráköpní!*

Egál.

Após: Magába szállva: Dicső mult, nagy idők, amikor még félkegyelmesekek szorongatták a kezemet; én voltam a haza megmentője és most mindennek vége sikkasztó lettem

Vő: Soh'se busulj Tata, te öreg korodban csak *elveket* én azonban fiatal koromban *ezreket* sikkasztottam.

ÚRI SZABÓ-ÜZLET MEGNYITÁS!

Értesitem a tisztelt közönséget, hogy Makón, a Fötéren, Schwartz fényképész udvarán **angol szabászati üzletet** nyitottam és készítek

mindennemű uri öltönyöket és egyenruházati fölszereléseket

legdivatosabb szabás szerint izlésesen kiállítva. Raktáron tartok angol, hazai és skót szövethelyettesítőket. Bárminemű libériákat elvállalok. Szíves pártfogást kérve, vagyok teljes tisztelettel:

Krajcsovics Antal.

A legujabb és legjobb
magyar gyártmányu tükör-acél ekék,
amelyek felülmúlják a régebbi rendszerű összes ekéket, továbbá különféle gyártmányu **mütrágyaszórók,** új és használt **vetőgépek, szecskavágók, répavágók, morzsolók,** valamint az összes gazdasági **gépujdonságok** a legolcsóbb áron kaphatók Makón

GULÁCSI JÁNOS

vasipartelep és gépraktárában. I., Dessewffy-tér 31.

Telefon 50. szám.

DROGÉRIA MAKÓ, Fő-tér.
(Kasznárlak.)

Raktáron a legfinomabb bel- és külföldi illatszerek.

Pipere-szappanok.

Kozmetikai cikkek. Arc- és kézápoló szerek.

Finom francia gummikülönlegességek.

KEMÉNY BÉLA

KORONA-SZÁLLÓ vendéglő és kávéháza
KITÜNŐ ÉTELEK ÉS ITALOK!

Esténként fölváltva

Purcsi Károly és Kolompár Béla
zenekara hangversenyez.

Minden csütörtökön este nagy tombola értékes nyeremény-tárgyakkal.

Üzletmagnagyobbítás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletemet magnagyobbítottam, és ennek folytán raktáron tartom a **legfinomabb borokat,** kül- és belföldi **pezsgőket,** konyakokat, finom liköröket és **rumokat,** kül- és belföldi **ásványvizeket.** Kugler- és Suchard-féle csokoládét és kakaót. **Finom desszert cukorkákat.** Nagy raktárt tartok csomagolt és nyitott **teákból és teasüteményekből,** ugyszintén nyers kávékból is. A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel:

KISS LAJOS kereskedő. (Megyeház-u.)

PLUTÓ.

[KÉP A JÖVŐBŐL.]

Már hiába, beszélhetnek akármit, mégis úgy van, hogy a makói rendőrség igenis fejlődik. De még hogy fejlődik! Nemcsak detektívot kaptunk a rendőrség fejlesztésével, de rendőr-kutyát is. Szép, fényes, feketeszőrű rendőr-kutyát, aki épen ez okból, mert szőrére nagyon hasonlít a falra festett alvilágiakhoz, a *Plutó* névre hallgat.

Reszkess Bizánc! És reszkessetek mind sötét szándéku legények! Betörök és köztársasági hivek, mert ha Csala kapitány, vagy a detektív vizsla tekintetét el kerületek is, a *Plutó* foga nyomán csak megismerkedtek a rőndéri tapéntattal.

Mert van ám ész a fekete kutyafőben. Most még ugyan csak rendezett tanácsu ész, de az államosítás után magyar királyi ész-lény lesz a *Plutó*, akit mint megbízhatatlan helyről értesülünk, annak rendje-módja szerint fog-nak beiktatni a hivatalába. Eziránt legközelebb előterjesztést tesznek a képviselőtestületnek. Most még csak az ad gondot az illetékeseknek, hogy a rendőrlegénység közé vegyék-e föl, vagy pedig a tisztikarba osszák be.

Vannak, akik határozottan a tisztikarba való beosztását kívánják, tekintettel arra, hogy *Plutót* hatáskörénél és szellemi kiválóságánál fogva föltétlenül megilleti a tiszt rang. *Dominusz* azonban határozottan tiltakozik ez ellen s azt vitatja, hogy *Plutó* neki nem lehet kollégája, . . . mert csak detektív szolgálatot teljesít, *fogalmazni nem tud* s így csak nyomozó közeg lehet.

Valószínű, hogy *Dominusz* álláspontja győz, mely esetben *Plutó* a XI. rangosztályba kerül. *Plutó* különben nem is igen bánja, tudva, hogy úgy is ő lesz a makói rendőrség disze.

Ez mind rendben van így, s nem is bánjuk, elvégre is ez csak a rendőrség házi ügye. De mi lesz, ha majd *Plutó*, aki utóljára is szintén ember, azaz hogy csak kutya és tudvalevőleg szintén nincs fából, bűnbe esik, vagy mondjuk kihágást követ el. A kutyák ugyanis már természetüknél fogva nagyon kihágósak. El tudjuk képzelni, hogy *Plutó* a kutyák ismert ragaszkodásával a nyílt színen szerelmeskedik, ami határozottan sérti a közérkölcöket és a közrendet?

Mi lesz akkor? *Plutó* fegyelmit kap. Ismerve a polgármester érzelmeit a rendőrséggel szemben, *Plutó* el lehet készülve, hogy a legelső alkalommal fegyelmit kap, ami pedig nagy baj, mert ezzel jár az is, hogy fizetésének egyharmadára szorítottatik. Aztán tessék majd ebből megélni — a mai husrágóság közepett. Arra ne tessék számítani, hogy majd a hatósági husszékéből kerül részére megélhetés. Olyan nincs, az lopás és még szigorubban minősítik.

Attól tartunk, hogy *Plutó* be fogja látni, hogy a rendőri szolgálat nem kutyának való mesterség és inkább megvesz, mintsem Makón rendőri szolgálatot teljesítsen.

És mi lesz, ha majd tiszteletlenül viselkedik a polgármesterrel szemben? Ha nem köszön szép udvariasan, ha előre nem csóválja a farkát? Mi lesz akkor? . . .

PAPP GYULA géplakatos MAKÓ, Héderváry-utca 6.

Készít e szakmába vágó minden-nemű munkákat jutányosan és

jótállás mellett javít motoros kerék-párokat, bicikliket és varrógépeket.

Tessék meggyőződést szerezni!

Kópé Kálmán átka.

Legyen minden nemes részem *Spitzer Lipót Jókai-utcai pálinkafőző háza előtt árokfenék, ha valamikor egy Dongót fogok a kezembe.*

Gyász esetekben temetésekhez

s mindennemű gyászcikkekben bevásárlások leg-olcsóbban eszközölhetők

özv. Gyurik Lajosné

„Órangyal“ disztemetkezési vállalatában
Makó, Fő-tér, Kenyér-piac, a Tőkey-féle házban.

Legmegbízhatóbb pontos, szolid kiszolgálás.

Egyszerű és pompadiszravatkozás és áruraktár
újonnan, dusan, a legjobban berendezve.

A legjobbnak elismert

Bächer-féle tükörcél ekék

kormánnyal ellátva, fogas és láncos boronák, saját találmányu és szabadalmazott vessző-utanzatu vaspálcás boronák, ugyszintén a világhírű Melichár-féle Unikum-Drill sorvető, Imperator műtrágya és magvető gépek, Johnston-féle kukoricaszár-aratógépek előnyösen szerezhetők be:

LIPTÁK BÉLA

mezőgazdasági gépraktára és javító műhelyében
MAKÓ, Szentjános-tér.